

Biztonsági adatlap

(Veszélyes készítményhez)

A kiállítás kelte: 2004.09.08.

Az átdolgozás kelte: 2008.04.25.

Verzió: 3.

Frico C 70/35

Oldal: 1/6

1. A készítmény és társaság/vállalkozás azonosítása:

- 1.1. Kereskedelmi név: Frico C 70/35
- 1.2. A készítmény felhasználása: fagyálló hűtőfolyadék koncentrátum
- 1.3. Társaság/vállalat azonosítása:

Gyártó cég neve, címe: **Kemobil ZRT.**
H-2890 Tata, Agostyáni út 81.
Telefon: +36-34-382-655
Fax: +36-34-382-417
E-mail: info@kemobil.hu

Forgalmazó cég neve, címe: **Kemobil ZRT.**
H-2890 Tata, Agostyáni út 81.
Telefon: +36-34-382-655
Fax: +36-34-382-417
E-mail: info@kemobil.hu

A forgalomba hozatalért felelős személy megjelölése:

Balogh János
info@kemobil.hu

Sürgősségi telefon: **Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ), 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.**
Telefon: +361-80-20-11-99

2. Veszély azonosítása

2.1. Lehetséges veszélyek: A készítmény a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve annak végrehajtásáról szóló módosított 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet, valamint az 1999/45/EK irányelv alapján lenyelve ártalmas. Veszélyjel: Xn. Megnevezés: ártalmas

2.2. Egyéb speciális adatok: *Fizikai- kémiai veszély:*

3. Összetétel/az alkotórészekre vonatkozó információ:

3.1. Kémiai jellemzők: kationos és nemionos felületaktív anyagok vizes oldata

3.2. Veszélyes összetevők:

Kémiai név	CAS szám	EINECS szám	Koncentráció	Osztályozás
Etilénglikol	107-21-1	203-473-3 Index: 603-027-00-1	89,0 – 90,0	Xn, R: 22

4. Elsősegélynyújtás (A veszély azonosítása)

Permet/gőz belégzése esetén: Belégzés esetén köhögés, szédülés, fejfájás fordul elő. A sérültet azonnal friss levegőre kell vinni, nyugalomba kell helyezni, szoros ruhadarabjait meg kell lazítani. Orvosi ellátásról gondoskodni kell.

Bőrrel való érintkezés esetén: Bőrszárazságot okozhat. Az elszennyeződött ruházatot el kell távolítani, majd az érintett bőrfelületet bő folyóvízzel, szappannal alaposan le kell mosni. A szennyezett ruházatot újrahaználata előtt ki kell mosni.

Szembe kerülés esetén: A készítményt azonnal - legalább 15 percig tartó, a szemhéjszélek széthúzása mellett, bő folyóvízzel végzett - alapos öblítéssel kell eltávolítani. További panaszok, irritatív tünetek jelentkezése esetén haladéktalanul orvoshoz kell fordulni.

Biztonsági adatlap

(Veszélyes készítményhez)

A kiállítás kelte: 2004.09.08.

Az átdolgozás kelte: 2008.04.25.

Verzió: 3.

Frico C 70/35

Oldal: 2/6

Lenyelés esetén: Hasi fájdalom, hányinger, hányás, tompaság fordulhat elő. A sérült szájüregét ki kell öblíteni. Orvosi ellátásról gondoskodni kell. A címkét meg kell mutatni az orvosnak. Ha egészségügyi személyzet nem áll rendelkezésre, és a sérült eszméleténél van, alkoholos ital fogyasztása megelőzheti a vese elégtelenséget.

5. Tűzveszélyesség (tűzvédelmi intézkedések)

Besorolás: III. fokozat (Tűzveszélyes)- az MSz 9790-85 és a 35/1996 (XII.29.) BM rendelet alapján.

Lobbanáspont: ~111 °C

Öngyulladás hőmérséklet: ~398 °C

Robbanási határok (térf % levegőben): 3,2 - 15,3

5.1. Megfelelő oltóanyagok: Az oltóanyag kiválasztásakor figyelembe kell venni a környezetet.

Oltóhab, száraz oltószer, vízpermet, CO₂. Vízpermetet lehet használni a hő elvonására, tartályhűtésre, a tűznek kitett anyagok védelmére.

5.2. Biztonsági megfontolások miatt elkerülendő oltóanyag: nincs

5.3. Biztonsági megfontolások miatt elkerülendő körülmény: nincs

5.4. Veszélyes égéstermékek, hőbomlás: Égéskor szénmonoxid, széndioxid foszfor-pentoxid képződik

5.5. Különleges veszélyhelyzet: nincs adat

5.6. Különleges tűzoltási eljárás: A tüzet, ha lehetőség van rá védett helyről oltsuk. Tűz esetén ne lélegezzük be a füstöt. Tűzoltás közben gondoskodni kell arról, hogy az oltásból származó szennyvíz ne kerülhessen élővízbe, vízfolyásba, közcatornába.

5.7. Védőfelszerelés a tűzoltók részére: Tűz esetén környezettől függetlenített túlnyomásos sűrített levegős légzőkészülék, illetve az előírásoknak megfelelő teljes védőöltözet (tömören záródó, vegyi anyagoknak ellenálló védőöltözet) és védőfelszerelés (sisak nyakvédővel, védőlábbeli, védőkesztyű) szükséges, amely megakadályozza a termék szembe jutását, valamint az égés során keletkező veszélyes gázok és a füst belégzését.

6. Intézkedések véletlen szabadba jutás esetén

6.1. Általános: A területről a gyújtóforrásokat, szikrát adó berendezéseket el kell távolítani.

6.2. Személyekre vonatkozó védelem: Lásd a 7. és 8. pont alatt. Kerülni kell a szembejutást és a bőrrel való tartós érintkezést. Fokozott csúszásveszély áll fent a termék kiömlése/kilocsanása esetén. Javasolt védőfelszerelések, gumicsizma, gumikesztyű viselése.

6.3. Környezetre vonatkozó védelem: A képződő hulladékot a hatályos környezetvédelmi előírások szerint kell kezelni. Megfelelő tárolással meg kell akadályozni, hogy a készítmény és a belőle származó hulladék élővízbe, vízfolyásba, talajba, közcatornába jusson. A környezet veszélyeztetése esetén értesíteni kell a helyi illetékes hatóságot.

6.4. A szennyezés mentesítés módszerei:

A kiömlött készítményt mechanikusan (pumpálással) és/vagy közömbös nedvszívó (homok, kovaföld, általános kötőanyag, stb.) anyaggal fel kell itatni és az összegyűjtött hulladékot eltávolításig/ ártalmatlanításig megfelelő címkével ellátott hulladékgyűjtő tartályba helyezve a 13. pontban leírtak szerint kell tárolni. A szennyezett területet bőséges mennyiségű vízzel kell felmosni. Nem szabad figyelmen kívül hagyni a csúszásveszélyt.

Nagy mennyiség kiszabadulása, vagy a környezet (vízbe, csatornába juthat) veszélyeztetése esetén a Katasztrófavédelmi Igazgatóságot vagy a tűzoltóságot és a polgári védelmet értesíteni kell.

Biztonsági adatlap

(Veszélyes készítményhez)

A kiállítás kelte: 2004.09.08.

Az átdolgozás kelte: 2008.04.25.

Verzió: 3.

Frico C 70/35

Oldal: 3/6

7. Kezelés és tárolás

7.1.1. A biztonságos kezelés feltételei: Kezelése során be kell tartani az általános munkabiztonsági és higiénés előírásokat.

7.1.2. Védő intézkedések: Kerülni kell a szembejutást és a bőrrel való érintkezést.

7.1.3. A munkafolyamat beállítása során kiküszöbölendő tényezők: Magas hőmérséklet, gyújtóforrás

7.1.4. A padlózat és a szennyezet tárgyak tisztítása: vízzel

7.1.5. Tűz és robbanás esetére vonatkozó óvintézkedés: Különleges intézkedésre nincs szükség

7.2. Tárolás:

7.2.1. Tároló edényzetre és helysége vonatkozó követelmény: A készítmény csak eredeti csomagoló anyagában, száraz, hűvös helyen, magas hőmérséklettől védve tartandó. Gyújtóforrástól távol tartandó.

7.2.2. Más anyagokkal való együtt tárolás: Élelmiszerektől, italtól és takarmánytól távol tartandó.
Elkerülendő anyagok: Nem ismert.

Nem tárolható együtt: Lúgos anyagok, oxidálószer.

7.3. Egyéb adatok:

Tárolási osztály:

VbF: Adat nem áll rendelkezésre

8. Az expozíció ellenőrzése - egyéni védelem

(Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei)

8.1. Munkahelyi levegőben megengedett expozíciós határérték: A készítmény a munkahelyi légtérben megengedhető határértékkel a módosított 25/2000. (IX. 30.) EüM.-SZCSM együttes rendelete szerint az etilénlikolra vonatkozó adatok:

AK = 52 mg/m³ Átlagos koncentráció etilénlikolra vonatkoztatva

CK = 104 mg/m³ Csúcskoncentráció etilénlikolra vonatkoztatva

8.2. Az expozíció ellenőrzése: Az általános munkahelyi munkabiztonsági és higiénés feltételeket biztosítani kell.

8.2.1. Foglalkozási expozíció ellenőrzése:

Általános védelem és higiénés feltételek:

A szennyezett ruházatot azonnal le kell venni és újra felhasználás előtt ki kell mosni. Munkaközi szünetek előtt és munka befejezésekor kezet kell mosni. Előzetes bőrvédelem érdekében védőkrém használata javallt. Kerülni kell a szembe jutást.

a) Légzésvédelem: Rendeltetésszerű alkalmazásakor nem szükséges. Belézéses expozíció lehetősége esetén megfelelő légzésvédő eszköz ajánlott.

b) Kézvédelem: Védőkesztyű. Vegyi áteresztés jelei esetén a kesztyűt azonnal le kell venni és másikkal kell helyettesíteni. Használat után a kesztyűt azonnal le kell mosni és lehúzni. Szappannal és bő vízzel mossunk kezet.

Kesztyű anyaga: super latex (EN 374-1)

Kesztyű anyag áteresztőképességének ideje:

c) Szemvédelem: Ha fennáll a lehetősége annak, hogy a készítmény szembe juthat, akkor megfelelő védőszemüveget ajánlott viselni.

d) Testvédelem: Tartós használatakor védőruházat viselése

8.2.2. Környezeti expozíció ellenőrzése:

Biztonsági adatlap

(Veszélyes készítményhez)

A kiállítás kelte: 2004.09.08.

Az átdolgozás kelte: 2008.04.25.

Verzió: 3.

Frico C 70/35

Oldal: 4/6

A dolgozók számára biztosítani kell a hideg-meleg folyóvízes kézmosás és a munka utáni bőrápolás lehetőségét. Munka közben étkezni, dohányozni tilos!

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

Halmazállapot:	folyadék
Szín	kékeszöld
pH-érték (20 ⁰ -on)	
50 %- os vizes oldat	7,5 – 8,5
Forráspont:	172 °C
Fagyáspont (1:1 hígítás)	max.: - 35 °C
Sűrűség (20 °C):	1,117 - 1,140
Vízoldékonyság:	vízben korlátlanul oldódik
Korroziós teszt:	negatív

10. Stabilitás és reakciókészség

Hőbomlás: A szokásos hőmérsékleti- és nyomásviszonyok, valamint a 7. pont alatt előírt tárolási körülmények között stabil anyag.

Elkerülendő anyagok: oxidálószeresek

Hő hatásra 100 °C felett vízgőz távozik a termékből

11. Toxikológiai adatok:

Lenyelés esetén: Véletlenszerűen lenyelt készítmény émelygést, hányást, fejfájást, szédülést, izgató hatást a gyomor-bél rendszerben válthat ki. Nagy dózis központi idegrendszeri tüneteket, zavartságot, részszegséghez hasonló állapotot okozhat, majd a veseműködés csökkenéséhez vezethet.

Hatása belélegezve: 140 mg/m³ felett a légutakat ingerli (etilénglikolra vonatkozó adat). Gőzképződés szobahőmérsékleten nem valószínű, de a forró felületeken képződött gőzök belégzése légúti irritációt okozhatnak. A hőbomlás útján létrejött bomlástermékek megfelelő szellőztetés hiányában légszomjat és asztmatikus tünetek kialakulását okozhatja.

Hatása szembe jutva: 140 mg/m³ felett a szemingerlő (etilénglikolra vonatkozó adat). A szembe jutott anyag irritációt fájdalmas, égető érzést okozhat, szaruhártya károsodás is bekövetkezhet.

Hatása bőrrel érintkezve: Irritáció, dermatitis kialakulása lehetséges. Bőrön át felszívódó komponenst tartalmaz.

12. Ökológiai adatok:

A 2. pontban megjelölt összetevőre vonatkozó adatok

A vízi organizmusokra mérgező

Daphnia magna	LC0	2500 mg/l
	LC50	>10 000 mg/l

A mérgező határkoncentráció:

Pseudomas putida		>10 000 mg/l
Egysejtűek(Entosiphon sulcatum)		>10 000 mg/l
Jászkeszegteszt	LC0	>10 000 mg/l
Toxicitási értékszám:	halakra	<2
	baktériumokra	<2
	emlősökre	1

Bioakkumuláció: nem várható

Biztonsági adatlap

(Veszélyes készítményhez)

A kiállítás kelte: 2004.09.08.

Az átdolgozás kelte: 2008.04.25.

Verzió: 3.

Frico C 70/35

Oldal: 5/6

13. Ártalmatlanítási szempontok:

13.1. Maradékok

13.1.1. Javaslat az ártalmatlanításra: Elégethető utánégővel és gáztisztító berendezéssel ellátott, hatóságilag engedélyezett vegyi égetőkemencében.

EWC- kód: 16 01 14 használt fagyálló folyadék

A készítmény maradékaira vonatkozó EWC kódszámok ajánlásnak tekintendők. Különböző alkalmazási lehetőségek esetén a felhasználó más hulladék kódot alkalmazhat.

13.1.2. Biztonságos kezelés: Lásd a 7. és 15. pont alatt. Kezelésükre a 98/2001 (VI.15.) Korm. Rendelet, a hulladék besorolására a 16/2001.(VII.18.)KÖM rendeletben foglaltak az irányadók. A keletkezett hulladékot élővízbe, talajba és közcsontrába juttatni nem szabad.

13.2. Szennyezett csomagolóanyag

13.2.1. Javaslat az ártalmatlanításra: 94/2002.(V.5.) Kormány rendelet alapján. A teljesen kiürített, folyadék maradványtól mentes, nem szennyezett csomagolóanyag összegyűjthető újrahasznosítás céljából és kommunális hulladékként kezelhető. Ajánlott tisztítószer: víz, adott esetben tisztítószerekkel együtt.

13.2.2. Biztonságos kezelés: Lásd 13.1.2. pont alatt

A szennyezett csomagolóanyag kezelése és ártalmatlanítása a termékre vonatkozó előírásoknak megfelelően történhet.

13. Szállításra vonatkozó előírások

A veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint: nem veszélyes áru

14. Szabályozási információ

A biztonsági adatlap a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. számú törvény , illetve annak végrehajtásáról szóló 26/2007.(VI.7.)EüM. rendelettel módosított 44/2000. (XII. 27.) EüM számú rendelet, valamint a 67/548/EK Irányelv és az egyéb vonatkozó irányelvek 1999/45/EC, 2001/59/EC, 2001/58/EC és az 1907/2006/EK rendelet alapján készült, melynek alapján és a rendelkezésre álló adatok szerint a készítmény jelölésköteles.

Veszélyesség szerinti besorolás: ártalmas

Veszélyességi szimbólum: Xn

A veszélyes anyagok veszélyeire/kockázataira utaló R mondatok:

R 22   Lenyelve ártalmas

A veszélyes anyagok veszélyeire/kockázataira utaló S mondatok:

S 1/2   Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó

S 3/7/9   A tartály jól lezárva, hűvös és jól szellőztethető helyen kell tartani

S 24/25   Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást

S 26   Ha szembe kerül, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz fordulni

S 28   Ha az anyag bőrre kerül vízzel bőven azonnal le kell mosni

S 36   Megfelelő védőruhát kell viselni

S 45   Baleset vagy rosszullét esetén orvost kell hívni. Ha lehetséges, a címkét meg kell mutatni.

A biztonsági adatlap a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. számú törvény , illetve annak végrehajtásáról szóló 26/2007.(VI.7.)EüM. rendelettel módosított 44/2000. (XII. 27.) EüM számú rendelet, valamint a 67/548/EK Irányelv és az egyéb vonatkozó irányelvek 1999/45/EC,

Biztonsági adatlap

(Veszélyes készítményhez)

A kiállítás kelte: 2004.09.08.

Az átdolgozás kelte:2008.04.25.

Verzió:3.

Frico C 70/35

Oldal: 6/6

2001/59/EC, 2001/58/EC és az 1907/2006/EK rendelet II.sz. melléklete alapján készült, melynek alapján és a rendelkezésre álló adatok szerint a készítmény jelölésköteles.

Alkalmazott törvények, rendeletek, jogszabályok:

Kémiai biztonságról:2000. évi XXV. számú törvény; Veszélyes anyag és készítményről: módosított 44/2000. (XII. 27.) EüM. számú rendelet; Munkavédelem : 2004. évi XI. és az 1997. évi CII. tv-el módosított 1993. évi XCIII. Törvény; Munkahelyi levegő határértékek : módosított 25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM együttes rendelete; Tűzvédelem: 2/2002.(I.23.) BM. Rendelet, 1996. évi XXXI tv. A 9/2000.(II.16.) BM r-el módosított 35/1996.(XII.29.)BM r. ; Hulladék : 2004. évi XXIX tv.-el módosított 2000.évi XLIII.törvény. 98/2001 (VI.15.) Korm.r, 16/2001.(VII.18.)KÖM rendelet. 94/2000.(V.5.) Korm. r. ; Mosószeres : 648/2004/EK r. ; Biológiai lebomlás : 6/2001.(II.28.) KöM rendelet. 5/2004.(IV.23.) KvVM. R. 67/548/EK, 1999/45/EC, 2001/59/EC, 2001/58/EC, 1907/2006/EK Irányelvek

16. Egyéb információk:

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások - melyeket a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak és szakszerűnek tartunk - hozzáértő szakemberek jóhiszemű munkájából származnak, de ezek mindössze a termék kezeléséhez adott útmutatóként szolgálhatnak, nem arra szolgálnak, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálják. A biztonsági adatlapban foglalt információk megbízhatóságának eldöntése, valamint a termék felhasználási és kezelési módjának megállapítása a tevékenységet végző felelőssége.